

# GRAHAM FAGEN - FLAVIO FAVELLI

la mia casa dov'è? where is my home? benim evim neresi?



## la mia casa dov'è? where is my home? benim evim neresi?

"la mia casa dov'è? where is my home? benim evim neresi?" - iki sanatçının üç ayrı kentte - Londra, İstanbul ve Venedik - ve üç ayrı kültürel bağlamda yanıt bulmaya davet edildiği bir soru için üç ayrı dil. "Benim evim neresi?". Bu sorunun yanıtı, İtalyan sanatçı Flavio Favelli ile İskoçyalı sanatçı Graham Fagen'in yapıtlarından oluşan bir sergidir. Bu sergi, "ev" ile ilgili, özellikle evden ayrılma ile ilgili, taşınma, gitme veya göç etme zorunda bırakılma ile ilgili konuları inceler. Evini yitirme ya da evinden uzaklaşma deneyimi binlerce insan için gündelik bir gerçektir; savaş, açlık, sel, siyasal baskılar ve maddi zorluklar bir insanın "ev" diye nitelendirdiği yeri terk edip gitmesi için yeterince güçlü nedenler oluşturabilir. "Ev", ilişkilerin ve duyguların bütünlüğü anlamına gelir. İnsanın evini yitirmesi, insanın kendi kimliğini yitirme sakıncasını temsil eder. Kişisel ortam, mekan ve zaman içerisindeki pusulamızdır. Romalılar dünya üzerindeki uzaklıkları Roma'dan, yani "ev"den uzaklık şeklinde ölçerlerdi. Çin'in uzak bir ülke olduğunu söylediğimiz zaman, "uzaklık" Çinliler için anlamsız bir sözcüktür, ancak bizim için yararlı bir ölçüttür. Olası bir geri dönüş de düş kırıklığı ve aşinalık duygusunun kaybı gibi yeni sakıncalar getirir.

Graham Fagen çağdaş görsel kültürün bağlamını hicivli bir şekilde ve değişik malzemeler aracılığıyla araştıran bir sanatçıdır. Son yapıtlarından "Tiyatro" (2001), eski Yugoslavya'daki savaş hakkında sahnelenmiş bir performansın videosudur; burada karakterler ayrı ayrı dillerde konuşurlar ve bu da iletişim eksikliği ve gerginlik ile sonuçlanır. Bu sergi için Fagen, tüm İskoçlar için son derece tanıdık bir konu olan son Stuart'ların çelişkili mirasını inceliyor. Her ne kadar Kraliçe James dönemi siyasal hareketi çoktandır sona erdiyse de, geleneksel İskoç kimliği ile ilgili sorunlar, İngiltere'de günümüzde yer almakta olan "Devolution" (Merkezi yönetimin kısmen bölgesel yönetimlere devri) süreci sırasında ortaya çıkan tartışmalar ve karışık bakış açıları döneminde de geçerlidir. Sanatçı kendi ulusal geleneği ve tarihi sorunları bağlamında çalışır ve İskoçların ulusal kahramanı olan son Stuart "Bonnie Prince Charlie" için beklenmedik yeni bir kimlik yaratır. Ziyaretçiler üç portre ile karşılaşır: Bunlar sanatçının dostlarının, Bonnie Prince Charlie'ye küçük bir çocuk, yetişkin bir adam ve Betty Bourke kılığında gösteren üç portresine benzeyen pozlar (ve kılıklar) takındığı fotoğraflardır. İskoçya'da kim yerli bir beyefendi kadar kendini evinde hissedebilir ki? Ancak gerçekte, bu kişi Roma'da sürgün acısı çekti ve orada öldü. Çağdaş toplum bağlamında kahramanlar ve kahramanlık ötesi insanlar, sıradan insanların gerçekçi olmayan umut ve intikam isteklerini bağladıkları tanıdık kişilerden başka bir şey değildir. Belki de Young Pretender'ın (Prens'in tarihteki adı) Londra'ya dönüşü, "Devolution"un ruhsuz ve bürokratik sürecine tehlikeli bir karışıklık heyecanı katabilir. Bir raslantı sonucu, son Stuart'ların İtalya'daki sürgünü ve kişisel sorunları Tarih'in gölgeli ve tamamiyle araştırılmamış bir sayfasını oluşturur, çünkü olaylar asıl sahnedan uzakta yer almıştır. Stuart'ların Güney'de, katolik bir ülkedeki düşlerinin sürgünde yer alan sonu ile, Akdeniz'deki Katolik ülkelerin Kuzey Avrupa'daki Protestan güçlerinin karşısında güç ve kültürel hakimiyet kaybet-

meleri arasında şaşırtıcı benzerlikler vardır. Bu da bir sürgün ve kimlik yitimi biçimidir.

Fagen ayrıca, yine bu serginin konusu bağlamında, bir demet gül de sunar. Bu, yeni bir melez gül çeşidi olup, sanatçı tarafından "Ev, kalbin olduğu Yerdir" atasözünün kısaltması olarak "Kalbin Olduğu Yer" diye adlandırılmıştır.

benim evim neresi, ben nereye aitim?  
ait olduğum yere dönmek istiyorum  
kendi hikayemi geri istiyorum

seni geri kazanmak için gözlerimi kaybetmem gerekiyorsa,  
kör olmak istiyorum...  
eğer insanın gözü görmezse, gerçeklere aldanamaz  
benimleydin, benimlesin, her zaman benimle olacaksın

benim evim neresi?  
saçlarının örgüsünden oluşan kafesin altında...  
benim evim orası, benim evim senin olduğun yer

Flavio Favelli, yıkılmakta olan fabrikalar ve terkedilmiş binalar gibi, kimliklerini ve işlevlerini yitirmiş mekanlarda çalışır. Bulduğu nesnelere ve atık malzemelere oluşan, şişirilmiş ama güçlü "mobilya-benzeri" yerleştirmeler yaratır; bu nesnelere estetik bir gizemli bir şekilde var olmaya devam ederken, işlevsel bir amaçları da var gibi görünür. Favelli Venedik'te bir kilisede ibadet için gerekli olan geleneksel eşyalar ile işlevsel olmayan eşyalar arası yapılar yaratır; yani gecekondu sahipleri için bir kilise. Bu sergi için Favelli gösterişli bir ayna ile, birkaç sandalye ve eski halılardan kesilmiş karelerden oluşan bir halı gibi, mobilya-benzeri bir heykel yerleştirme yarattı. Bütün bunlar, zarif konut kavramını hicivli bir şekilde çağrıştırmakta, aynı zamanda melankolik bir geçicilik ve yoksulluk duygusu vermektedir. Favelli'nin halısının sabırlı dokusunu oluşturan iplikler, ahlaki bir alçak gönüllülüğün de mecazi karşılığıdır. Ancak halının unsurlarının heterojenliği, birliğe ve kimliğe kavuşma çabasını temsil eder. Yoksulluğa düşmüş bir asilzade Favelli'nin konagının sakini olabilir. Ev arayışı bir dizi daha küçük nesnelere yansır: Bunlar, sanatçının müdahalesinin izlerini taşıyan mimari villa projelerinin baskılarıdır. Burada villalar, mutluluğun bir çokları tarafından paylaşılan, gözle görünür biçimleridir. Katalogun sonunda iki siyah beyaz resim bir "ev" havası verir: Bunlar sanatçıların "sizin için ev nedir?" sorusuna verdikleri görsel yanıtlardır.

Londra için tasarlanan bu sergi daha sonra Venedik'e ve İstanbul'a göç (seyahat değil göç) edecektir. İki sanatçı yeni eserler yaratıp, kendileri bunları şahsen yerleştirecektir. Sergi her mekanda yerel özellikler ve hassasiyetlere göre tekrar biçimlendirilecektir.

Bu sergi, büyük bir sevgi ile bana güzel evimi alan babam Norberto'nun anısına adanmıştır.

Vittorio Urbani

## la mia casa dov'è? where is my home? benim evim neresi?

"la mia casa dov'è? where is my home? benim evim neresi?" - three languages for one question posed to two artists called in to deliver an answer in three different cities and cultural contexts: London, Istanbul and Venice. "Where is my home?" The answer is an exhibition composed of works by the artists Flavio Favelli (Italy) and Graham Fagen (Scotland). The show explores issues of "home" or specifically of leaving one's home: moving, being forced to leave, to sell-up, or emigrate. The experience of losing or leaving one's home is the hard everyday reality of thousands: war, famine, flood, political prosecution, financial troubles can be reasons strong enough to force a person to leave what he or she calls "home". Home means a wholeness of relationships and affections. The loss of a home represents the risk of loss of one's own identity. A personal environment is our compass in space and time. Romans measured the world distances as distances from Rome, i.e. from "home". When we say China is a distant country, this "distance" is meaningless for Chinese people but a useful criterion for us. The eventual return brings new risks: feelings of disappointment and loss of familiarity.

Graham Fagen is an artist exploring with humour the context of contemporary visual culture, through the use of different media. A recent work ("Theatre", 2001) is the video of a fictitious stage performance on the war in former Yugoslavia: characters talk in different languages, with the consequence of lack in communication and frustration. For this exhibition Fagen explores the contradictory legacy of the last Stuarts: a household name to all Scots. Although the Jacobean political movement seems to be long dead, the issues of traditional Scottish identity are current in the time of debate and confused perspectives which arise through the process of Devolution which Great Britain is undergoing. The artist works from within his own national tradition and historical problems, and carves an unlikely new identity for the Scottish national hero, the last Stuart 'Bonnie Prince Charlie'. The visitor encounters three portraits: the photographic images of friends of the artist in attitudes (and disguise) similar to those of three ancient portraits of Bonnie Prince Charlie as a young boy, as a mature man and as Betty Bourke. Who could be more at home in Scotland than a local gentleman? But in reality the figure in question suffered the troubles of exile and death in Rome. In the context of contemporary society, heroes and super-heroes are familiar figures in which common people put unrealistic hopes and desires of revenge. Maybe the return to London of the Young Pretender (as the Prince is historically known) could give a thrill of a dangerous disturbance to the soul-less and bureaucratic process of Devolution. Incidentally, one cannot but remark that the exile, and personal troubles of the last Stuarts in Italy are a shadowed page of History, not fully investigated, because the developments happened far from the original theatre of the events. The end in exile of the Stuarts' dream in a Southern, Catholic country strikingly compares to the loss of power and cultural predominance of Mediterranean, Catholic Countries to the advantage of Protestant Northern European powers. This, again, a form of exile and dissolving of identity.

Fagen also offers - on theme of the show - a bunch of roses: a new variety of a hybrid rose, named by the artist "Where The Heart Is", the short form of popular saying which goes - "home is where the heart is".

where is my home, where I do belong?

I want to return to where I belong

I want my story back

if sight is the prize to pay to get you back, I want to be blind...

if one cannot see, one cannot be fooled by reality

you have been with me, you are with me, and you will,

forever; be

where is my home?

under the cage made of your dreadlocks...

my home is there, my home is where you are

Flavio Favelli works in spaces which have lost their identity and function, like dilapidated factories and abandoned buildings. From found objects and waste materials, he is able to create poetic but powerful installations of 'quasi-furniture' - things that seems to have a functional attitude although mysteriously maintaining an esthetic nature. In a church of Venice, Favelli has recreated structures in between the traditional furniture needed for the cult, and non-functional impediments: a chapel for squatters. For this show Favelli installs a 'grand' mirror and a few more furniture-sculptures, like some chairs and a large carpet made of squares cut from found carpets. All this plays with the concept of elegant housing and at the same time retains a melancholic feel of temporariness and poverty. The same threads that patiently rejoin Favelli's carpet are a metaphor of moral humility. But the heterogeneity of the elements of the carpet represents the effort to regain unity and identity. An impoverished nobleman is perhaps the settler of Favelli's palace. The guest for home is mirrored by the series of smaller works: a set of prints of architectural projects of villas, bearing the artist's interventions. Villas are the visible - shared by many - forms of happiness.

At the end of the catalogue, two black and white pictures add a sense of "homeness" they are the visual answer by the artists to the question "what is four you home?"

This exhibition conceived for London will later migrate - rather than 'travel' - to Venice and to Istanbul. The two artists will create new work, and will re-install it personally. At each venue the show will be reshaped according the local characteristics and sensibility.

This show is dedicated to memory of my father, Norberto. He lovingly bought for me my beautiful home.

Vittorio Urbani









 **BOS**  
Birleşik Oksijen Sanayi A.Ş.

Katkılarıyla



NUOVA ICONA  
makes things happen

16 EYLÜL - 1 KASIM 2003

EYTAM CADDESİ 31, MAÇKA 80200 İSTANBUL  
TEL: (0212) 240 80 23 TEL/FAKS: (0212) 234 40 51



**MAÇKA SANAT GALERİSİ**